

sagt dette; Høiesteret har kun udtalt, hvem der er berettiget, men ikke, i hvilket Forhold de Berettigede staae til hverandre. Nu kan man derefter gaae een af to Veie. Man kan sige: Høiesteret har nu udtalt sig om, hvem der er de Berettigede, men ikke om det Forhold, i hvilket de Vedkommende ere berettigede. Vi kunne ikke indlade os paa Sagen, førend dette Manglende bliver tilveiebragt ad almindelig juridisk Veie. Det ærede Medlem for Bornholms 2den Valgkreds (Dam) siger, at det Manglende ikke kan supleres ved at gaae Domstolens Veie, idet det er umuligt for en juridisk Domstol at give den Afgjørelse, som mangler. Efter min Formening har han ikke Ret i denne Paastand. Der er ikke Noget til Hinder for, at Domstolene kunne afgjøre dette Spørgsmaal; det bedste Beviis derfor ligger i den Omstændighed, at een Domstol har truffet en saadan Afgjørelse, og at, naar den høieste Instants ikke er kommen til et dermed overensstemmende Resultat, er det ikke, fordi den meente ikke at kunne træffe en saadan Afgjørelse, men fordi man efter Sagens oprindelige Bestaandelse ikke kunde komme ind paa dette Punkt. Men fordi de almindelige Domstole kunne afgjøre det Punkt, er det — det indrømmer jeg — ikke sagt, at det i og for sig vil være den hensigtsmæssigste Veie at gaae, at henvise dette Manglende til Afgjørelse ad den almindelige juridiske Veie. Der er imidlertid en anden Veie, man kunde gaae foruden den, jeg nævnte, og det er den, at Lovgivningsmagten siger: Det er afgjort, hvem der skal have Andeel i Udmarksjorderne; da det derimod ikke er afgjort, hvorledes Forholdet skal opgyøres, men det maa ansees ønskeligt, at denne Afgjørelse finder Sted snarest muligt, og da vi fremdeles mene, at en extraordinair Retsafgjørelse kan være at foretrække fremfor at henvise Beboerne til at gaae den almindelige juridiske Veie, saa bestemme vi her ved Lov, hvorledes Afgjørelsen skal finde Sted, med andre Ord, den anden Veie, som Lovgivningsmagten kunde gaae, var, at man dannede en særlig Commission — man kalde den forøvrigt hvad man vil, Landbocommission eller Forligscommission o. s. v. — til at afgjøre Forholdet søgnevis mellem de enkelte Sognes

Beboere. Man vilde meget vel i Forbindelse dermed kunne aabne Udgang for de enkelte Beboere, der meente, at deres Ret var bleven tilfidesat ved en saadan Afgjørelse fra den extraordinaire Commissions Side, til at anbringe deres formeentlige Retskrav for de almindelige Domstole, og navnlig Høiesteret, som man godt i saadanne Tilfælde kunde gjøre til anden og sidste Instants. Dette var den anden Veie, man kunde gaae, og forsaavidt falder min Anthyndning tildeels sammen med, hvad der er anført i det Forslag, det ærede Medlem for Solbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har stillet. Det forekommer mig, som sagt, at naar man netop vil støtte sig til den Retsafgjørelse, som deelviis har fundet Sted, kan man kun gaae en af disse to Veie, saafremt man ikke vil udsætte sig for den Værdiløshed, at man tildeels med vilkaarlig og voldsem Haand har grebet ind i privatretlige Anliggender. Men Lovudkastet gaaer en anden Veie. Jeg vil ikke opholde mig videre ved, hvad jeg før berørte, at man tillægger $\frac{3}{4}$ af Beboerne en særlig Ret til at tage Bestemmelse for samtlige Beboeres Vedkommende, men jeg vil gjøre opmærksom paa, hvad der blev nærmere fremhævet og udviklet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (C. Rimestad) ved denne Sags første Behandling, at man overhovedet for at slippe ud af Vanstigelighederne har truffet en Afgjørelse, som forekommer idetmindste mig at staae i Strid med den naturlige Fortolkning af det, som har fundet sin Afgjørelse ved de i Sagen foreliggende Retsdomme. Den staaer ganske vist i Strid med Overrettsdommen, men jeg kan heller ikke forstaae Høiesteretsdommen anderledes, end at det har været dens Mening at gjøre gjældende, at det er de faste Beboere i Kommunen, Hartkornseierne og Brugerne, og de Huusmænd, der eie deres Huse og tillige paa langt Næremaal have sættet den Grund, hvorpaa Husene staae, der ere berettigede til at faae Andeel — og vel at mærke som Eendom — i disse Udmarksjorder. Naar nu Lovudkastet tillægger Kommunen Vord, saa er dette noget Andet, og at det er noget Andet, kan man, om det behøvedes at sees, see af selve den Sag, hvormed der har været saa